

MAJĄCY (964) *part praes act*

mający (662 + errata) [w tym: *indecl* (3)], **mając** (293), **majęcy** (9), [**maję**]; *mający* *OpecŻywSandR*, *PatKaz I* (3), *Murm*, *BartBydg* (3), *TarDuch* (4), *ComCrac*, *LibMal* (3), *KromRozm I* (3), *KromRozm III* (6), *GliczKsiąż*, *GroicPorz* (3), *KwiatKsiąż*, *SarnUzn*, *RejPosWiecz*², *WujJud*, *ModrzBaz* (23), *Oczko* (5), *CzechEp* (20), *ReszHoz*, *WerGośc*, *KmitaPsal*, *GostGospSieb* (2), *LatHar* (23), *WysKaz* (3), *SkarKaz* (4), *SkarKazSej* (4), *SzarcRyt*; *mając* *BierEz* (8), *OpecŻywList* (6), *BielŻyw*, *OrzList* (2), *KochZuz*, *Biel Kron* (42), *OrzQuin*, *Prot*, *LeovPrzep*, *GrzepGeom* (17), *BiałKat* (3), *KuczbKat* (2), *BielSpr* (2), *KochMon*, *RejPosWstaw*, *MycPrz*, *StryjKron* (4), *CzechEpPORz*, *ReszList*, *ArtKanc*, *GórnRozm* (2), *ActReg*, *GórnTroas*, *OrzJan*, *WitosłLut*, *CzahTr*; *mający* : *mając* *ZapWar* (2 : 1), *OpecŻyw* (5 : 4), *PatKaz III* (1 : 1), *FalZioł* (41 : 26), *GlabGad* (9 : 6), *MiechGlab* (1 : 11), *WróbŻołt* (2 : 1), *LibLeg* (1 : 1), *HistAl* (3 : 11), *KromRozm II* (3 : 1), *LubPs* (1 : 4), *KrowObr* (5 : 3), *RejWiz* (1 : 3), *Leop* (5 : 3), *BibRadz* (8 : 11), *GrzegRóżn* (4 : 1), *Mącz* (145 : 26), *SienLek* (2 : 4), *RejAp* (8 : 13), *HistRzym* (1 : 5), *RejPos* (4 : 5), *WujJudConf* (1 : 2), *BudBib* (2 : 3), *BudNT* (28 : 2), *CzechRozm* (12 : 3), *SkarJedn* (8 : 1), *SkarŻyw* (23 : 6), *NiemObr* (1 : 5), *ZawJeft* (1 : 1), *WujNT* (79 : 13), *SarnStat* (27 : 12); *mający* : *majęcy* *Calep* (105 : 8), *Phil* (2 : 1). [Do tego hasła zaliczono umownie 94 użycia formy *mając* oraz 3 użycia formy *mający*, których funkcja składniowa (przydawki lub okolicznika) nie może być jednoznacznie określona, które mogłyby być zatem uznane również za imiesłowy przysłówkowe i zaliczone do hasła MIEĆ].

mający: sg *m N*, *A*, *V*, pl *N m pers*, *m an* (317); w pozostałych przypadkach: *decl* (342), *indecl* (3); *indecl* *KmitaPsal A3*; *decl* : *indecl* *Mącz* (41: 1; 446d), *SkarKaz* (2 : 1; 578b).

mając (292), **mając** (1); -c : -ć *Mącz* (24 : 1).

a jasne (w tym 17 r. błędne znakowanie).

sg *m N* *mający*, *majęcy* (255), *mając* (114); -ący *OpecŻyw*, *Murm*, *BartBydg* (2), *LibMal* (2), *KromRozm I*, *KromRozm III* (3), *Leop* (2), *ModrzBaz*, *CzechEp* (5), *Calep* (93), *GostGospSieb*, *LatHar*, *SkarKaz*; -ąc *BierEz* (8), *OpecŻywList* (6), *PatKaz III*, *GlabGad* (2), *MiechGlab* (3), *HistAl*, *LubPs* (2), *OrzList*, *KochZuz*, *BielKron* (17), *GrzegRóżn*, *Prot*, *RejAp* (3), *GrzepGeom* (11), *HistRzym* (2), *BiałKat*, *StryjKron* (2), *CzechEpPORz*, *NiemObr* (3), *GórnTroas*, *WitosłLut*, *CzahTr*; -ący : -ąc *FalZioł* (8 : 10), *WróbŻołt* (1 : 1), *KrowObr* (2 : 1), *BibRadz* (1 : 3), *Mącz* (92 : 9), *SienLek* (1 : 3), *RejPos* (2 : 1), *BudBib* (1: 2), *BudNT* (4 : 2), *CzechRozm* (1 : 2), *SkarJedn* (1: 1), *SkarŻyw* (5 : 3), *WujNT* (17 : 5), *SarnStat* (5 : 1). ◊ *G* *mając(e)go* (5). ◊ *D* *mającému* (17), *mając* (2); -ąc *OrzJan*; -ému : -ąc *SarnStat* (1 : 1); ~ -ému (1) *SarnStat*, -emu (1) *OpecŻyw*, -(e)mu (15). ◊ *A* *mającého* (37), *mający* (7), *mając* (14), *mający* (*indecl*; określa rzeczownik osobowy) (2) *Mącz*, *KmitaPsal*; -ąc *MiechGlab*, *HistAl* (2), *RejWiz*, *BielKron* (2), *HistRzym* (2), *MycPrz*, *ModrzBaz*, *ArtKanc*; -ého, -y : -ąc *BibRadz* (2 : 1), *RejAp* (7 : 2); ~ -ého (3), -ego (1), -(e)go (33); -ého *OpecŻywSandR*, *SarnStat*; -ého : -ego *OpecŻyw* (1 : 1). ◊ *I* *mającym* (10) *RejPos*, *CzechRozm* (4), *CzechEp* (2), *WerGośc*, *LatHar*, *WujNT*, *mając* (8) *KrowObr*, *BielKron*, *BielSpr*, *NiemObr*, *SarnStat* (4). ◊ *L* *mającym* (5). ◊ *V* *mający* (3). ◊ *f N* *mającã* (81+errata), *mając* (58), [**maję**]; -ã (51), -(a) (30); -ącã, -ąc(a) *ZapWar*, *PatKaz I*, *BartBydg*, *KromRozm II*, *GrzegRóżn* (2), *BudNT*, *ModrzBaz*, *SkarJedn*, *Oczko* (2), *CzechEp*, *Calep* (16), *LatHar* (4), *SkarKaz*; -ąc *OpecŻyw* (2), *GlabGad* (2), *MiechGlab* (7), *HistAl* (2), *KrowObr*, *Leop*,

BielKron (6), *RejAp* (4), *GrzepGeom* (4), *BielSpr*, *WujJudConf*, *CzechRozm*, *NiemObr*, *GórnRozm* (2);
-ać : -ac *FalZioł* (12 : 2), *BibRadz* (2 : 3), *Mącz* (26 : 9), *SkarŻyw* (2 : 3), *WujNT* (5+errata : 4),
SarnStat (1 : 2). ◇ *G* mającej (7), mając (2) *ZapWar*, *OpecŻyw*; -ěj (2), -(e)j (5). ◇ *D* mając (1). ◇ *A*
mającą (19) [w tym: -a (1)], mając (6) *Leop*, *BielKron* (3), *RejAp*, *HistRzym*. ◇ *I* mającą (2) *ZapWar*,
CzechEp, mając (2) *OpecŻyw*, *RejPosWstaw*. ◇ *V* mając (2). ◇ *m a. f N* mając (4). ◇ *n N* mając(e) (29),
mając (21); -ac(e) *PatKaz III*, *KromRozm II*, *GroicPorz*, *BudNT*, *CzechRozm*, *SkarJedn* (2), *SkarŻyw*,
Calep, *SkarKazSej*; -ac *BielŻyw*, *LubPs*, *BibRadz*, *BielKron*, *OrzQuin*, *LeovPrzep*, *GrzepGeom*, *RejPos*,
BiałKat, *KuczbKat*, *WujJudConf*, *BudBib*, *StryjKron* (2), *ZawJeft*; -ac(e) : -ac *FalZioł* (7 : 2), *GlabGad*
(1 : 1), *Mącz* (10 : 2), *WujNT* (1 : 1). ◇ *G* mając(e)go (5). ◇ *D* mając(e)mu (2). ◇ *A* mając(e) (2).
◇ *I* mającym (2). ◇ *L* mając(e)m (1). ◇ *V* mając(e) (1). ◇ *m a. n N* mając (6). ◇ *G* mając(e)go (1).
◇ *f a. n N* mając (1). ◇ *pl N m pers* mający (48), mając (22); -acy *FalZioł*, *MiechGlab*, *KromRozm I*
(2), *GroicPorz*, *KwiatKsiąż*, *Mącz*, *SarnUzn*, *RejAp*, *HistRzym*, *RejPosWiecz²*, *BudNT* (3), *ModrzBaz*
(6), *Calep* (2), *Phil*, *LatHar*, *WysKaz* (2), *SkarKazSej*; -ac *HistAl*, *LubPs*, *Leop*, *BielKron* (6), *RejPos*,
BiałKat, *SkarŻyw* (3); -acy :-ac *GlabGad* (4 : 1), *KromRozm II* (1 : 1), *WujNT* (13 : 3), *SarnStat*
(3 : 3). *m an* mając(e) (2) [cum *N pl*: *raki*, *ptaki*] *HistAl*, *Mącz*, mając (2), mający (1) [cum *N pl*:
wężowie i ptacy] *WróbŻołt*. *subst* mającé (29), mając (14); -acé *GlabGad* (3), *KromRozm III*, *Mącz*
(11), *BudNT*, *CzechRozm*, *Oczko*, *Phil*, *LatHar* (2), *WujNT* (4), *SkarKazSej*; -ac *RejWiz* (2), *OrzList*,
BielKron (2), *SienLek*, *GrzepGeom*, *ReszList*, *SarnStat*; -acé :-ac *FalZioł* (2 : 3), *BibRadz* (1 : 2); ~ -
é (1), -(e) (28). ◇ *G* mających (27), mając (1) *BielKron*. ◇ *N m pers a. G* mając (2). ◇ *N subst a. G*
mając (1). ◇ *D* mającym (24), mając(e)m (1) *LibLeg*, też błędnie: mającą (1). ◇ *A m pers* mającé (13),
mając (3) *LibLeg*, *BibRadz*, *BielKron*, mających (1) *BudBib*, też błędnie: mającą (1); -é (1) *SarnStat*,
-e (1) *OpecŻyw*, -(e) (11). *subst* mającé (16), mając (7); -acé *ComCrac*, *ModrzBaz*, *Oczko*, *SkarŻyw*
(2), *CzechEp* (2), *LatHar* (4), *SarnStat* (3); -ac *FalZioł* (2), *BielKron*; -acé : -ac *HistAl* (2 : 4); ~ -
é *SarnStat* (3), -e (1) *Oczko*, -(e) (12). ◇ *G a. A m pers* mając (2). ◇ *I m* mającémi (3); -émi (1), -
(e)mi (2). *f* mając(e)mi (1). *n* mając(e)mi (1). ◇ *N m pers a. I m* mając (1). ◇ *L* mających (4), mający
(*indecl*) (1) *SkarKaz* 578b. ◇ *sg n a. pl N subst* mając(e) (1).

Sł stp s.v. mieć, *Cn notuje*, *Linde XVIII w. s.v. mieć*.

I. W funkcjach semantycznych (958) :

1. *Posiadający; habens Modrz, PolAnt; possidens Vulg* [w tym: *co* (36)] (39) : Boiáryzn czału
iednego/ Máiąc koniá wybornego: Kupił k niemu y drugiego *BierEz* O4v, R; Tám Ioachym miełzkał/
człowiek dobrego żywotá/ Máiąc wielkie záchowanie/ y názamiar złotá. *KochZuz* A2; *BielKron* 71;
Mącz 152c, 350a; Máiący dwie fuknie niech da niemáiącemu *BudNT Luc* 3/11; *ModrzBaz* 84, 121v
[2 r.]; *SkarŻyw* 141; *CzechEp* 168; *Indotatus* – Nie maieci połsagu. *Calep* 528b, 766b; *co v* ludzi
wielkie dołtátki máiących [...] tych czałow zołtáło *GostGospSieb* +3v; Biádá/ biádá/ miáłto ono
wielkie/ w ktorým zbogácieli wízyscy máiący okręty ná morzu *WujNT Apoc* 18/19; *SarnStat* 119,
220, 496, 532 [2 r.], 943, 1040.

Bez dopełnienia; bogaty; z przeczeniem: ubogi (4): *GliczKsiąż* M7v; iż wśelkiemu máiącemu dadzą/
á od nie máiącego/ y (to) co ma wezmą od niego. *BudNT Luc* 19/26; *WujNT Matth* 25/29; [Jako
Fortunat ubogich ludzi dziewczkę za mającego męża wydał. *HistFort* 66].

Z dopełnieniem w postaci przysłówka oznaczającego ilość (1): Pálterz ná pufzczy miefzkáiąc/ A niewiele w dowu [!] máiąc: Chleb w kofzu wzgorę záfwiefzał *BierEz* P4.

W charakterystycznych połączeniach: mając(y) dostatki, folwarki, imienie (2), konia (2), okręty, (wieczną) osiadłość (2), posag (2), pożytki, suknią (3), wiano (3), wołu, złoto.

Wyrażenie: »nic nie mający« = ubogi; nihil habens *Vulg* (4): *Leop* 2.*Cor* 6/10; Powiadam thobie/ zem był vbogi nic niemáiąc *HistRzym* 36v; *WujNT* 2.*Cor* 6/10; *WysKaz* 9.

a. Dostający (4) : Bo wypifowác ták wiele Exemplarzow/ [...] kofzt wielki/ [...] zefzłemu w leciech człowiekowi/ y rátunku od Rzeczypośpolitey niemáiąc. *SarnStat* *8.

α. Utrzymujący się z dochodów stałych (3) : Simplares milites [...], Yedno myto żołnierskie máyáci ná miefiąc. *Mącz* 394b, 98a; *Calep* [344]b.

b. O towarze do sprzedania (1) : Doktorowie tákowé Aptékárze niepoślufzné y nie máiącé rzeczy potrzebnych y tákże świeżych/ będą powinni nam y Rádzie mieyfickiéy ofkárzyć *SarnStat* 273.

c. O wartościach innego rodzaju traktowanych analogicznie do wartości materialnych (1) : oto żywiemy: [...] iáko nic nie máiący/ áno wżytko máiący. *WujNT* 2.*Cor* 6/10.

2. Rozporządzający; habens *PolAnt*, *Vulg*, *JanStat*; z przeczeniem: nudus *Mącz* [kogo, co] (54) : Ná tych mieyfících w ten czás potáiemni Krześciáni byli/ niemáiąc kościołow. *BielKron* 288v; Ludzie ná nich bárzo nędzni/ to ieft/ nie máiąc nic iedno korzenie *BielKron* 446, 3, 112v, 229, 444; Aby ná gołego nie máyacy żadney bróniey nie lieczono. *Mącz* 446d, 153c, 252d; *BudNT Luc* 3/11, 19/24; *SkarŻyw* 373; *StryjKron* 787; ktory też w fzczeńściu lifzki iámy y ptafżetá gniazdeczka dla dżiatek fwyh máiące/ nád fię przekládał *CzechEp* 407.

mający co z kim = będący współużytkownikiem (1): Convictor, [...] máyáci ftrawę s kim/ vczefnik ftołá y miefzkánia s kim. *Mącz* 501a.

W połączeniu z wyrazami oznaczającymi dostępność lub wystarczający zakres ilościowy [w tym: pewny (4), dostatek (1)] (5): *LubPs* L marg, Y4; *OrzList* d3v; Copiosus in re cibaria, Okfity w potráwnych rzeczách/ Doftátek kuchen máyacy. *Mącz* 64c; Zydom ośiadłości pewney iefzcze nie máiącym/ máńny dodawano *LatHar* 200.

W połączeniu z dodatkowym określeniem celu [na co] (2): *MycPrz* II A2v; iefli y fstudentom/ niemáiącym ná náukę nakládu [qui studia sua unde alant non habent]/ potrzeby/ y náuczycielom słuźną zapłátę obmyślá. *ModrzBaz* 131.

W połączeniu z „swoj” (2): *LubPs* Y4; czo biegałz/ [...] fzukáiąc Páná fwoiego iákoby błédnego/ á miefzkánia fwego nie máiącego. *RejPos* 144.

W charakterystycznych połączeniach: mając(y) broń (2), dostatek kuchen, gniazdeczka, jamy, kościoły, lud, miejsce, mieszkanie (3), obronę (3), osiadłość, potrawy, słuźebnych, strawę, włocznią.

a. Dzierżawiący, będący użytkownikiem (2) : iż káždy [...] beneficium máiący/ [...] niech ma czwartá część wżyfłtkich dochodów *SarnStat* 191.

Wyrażenie: »mający w zastawie« (1): A iefliby Stároftá był máiący dobrá náfzé w zaftáwie [qui bona nostra habuerit oppignorata *JanStat* 1037]: ma ie ftrácić *SarnStat* 1237.

b. Trzymający w ręku (29) : *RejAp* 65, 66, 127v, 130; *BudNT Apoc* 15/1, 2, 5; *CzechEp* 239; przyftápiła k niemu niewiáftá/ máiąca álábáftrowy fłoiiek oleyku drogiego *LatHar* 689, 704; vpádli

przed Báránkiem; máiący káždy z nich árfy/ y czálze złote pełne wonności *WujNT Apoc 5/8, Mar 14/3, Apoc 7/2, 8/6, 14 arg, 6 (10)*.

W charakterystycznych połączeniach: mając(y) arfy (3), czasie, ewanjeliją, (2), ewanjelijum, [ile] kaźni, kije, klucz (2), kubek (4), łuki, pieczęć (3), [ile] plag (5), [ile] razow, si(e)rp (2), słojek (3), strzały.

*Wyrażenie: »mający w ręku (a. ręce)« = habens in manu Vulg (9): KrowObr 28; przypádli ná nie trzydzieści y łżeć mężow [...] máiąc łuki w ręku/ łtrzały/ y kije zákowane kośćiami *BielKron 447v; RejAp 119v, 125v, 140, 141v, 164v; WujNT Apoc 17/4, 20/1.**

3. *Władający, panujący [co] (1) : Tetrarcha – Kfiąze czwartą częfcz panftwaniaięci [!]. *Calep 1061a.**

4. *Będący z kimś w określonych stosunkach międzyludzkich; habens PolAnt, Vulg; z przeczeniem: exsors, nudus Mącz; carens JanStat [kogo] (26) : BierEz 14; Była tám żoná iedná ze trzech Sołtanowá máiąc fraucymer łtroyny *BielKron 458; GrzegRóżn O; Exors matrimonii, Niemájący żony. Mącz 403c, 210a [2 r.], 211a, 252d, 304c; iż byli łpracowani y rołpłofzeni iáko owce nie máiące páłtyrzá. BudNT Matth 9/37, 1.Cor 7/30[29] [2 r.]; SkarŻyw 454; NiemObr 97; WujNT Matth 9/36, Mar 6/34, s. 726 [2 r.]; iż niekiedy przydawa łie/ że dziewki niemáiąc brácię rodzonę po zefzciu oycowłkim w dobrách dziedzicznych zoftáią *SarnStat 589; SkarKazSej 665a.***

*W połączeniu z liczebnikiem (tylko o potomstwie) (6): niewiafta iedna vboga dziełięć czorek máiąc, przed łtrachem z przedmieftcia vciekała *MiechGlab 55, 75; BielKron 147; HistRzym 80v; RejPos [105]v; CzahTr E2.**

W charakterystycznych połączeniach: mając(y) bracią, [ile] corek, dziecię, fraucymer, matkę, męża, [ilu] nieprzyjaciół, ojca (2), pasterza (4), przyjaciela, syna (synaczka, [ile] synow) (8), żonę (3).

5. *Posiadający jako część siebie (z przeczeniem: pozbawiony jej) (też w kontekście przenośnym); habens Vulg, PolAnt, JanStat; z przeczeniem: carens Modrz (79) : TarDuch B7v; RYż [...] rołcie iáko ięczmień máiącz też kłos *FalZioł III 25c, I 115a; Leop Gen 1/12; vyzreli niektorą odnogę máiączą brzeg *BibRadz Act 27/39; Mącz 48b, 125a, 143b; Sáma tá ieft owczárniá domu Bożego zamczyfta máiąca dzwierzę y wrotnego *SkarJedn 2; Polymyxos – łampa máiącza wiele knotow do zapálenia. *Calep 819a, 436a, [892]b, [1135]b; WujNT 89, Mar 11/13, s. 252, Act 27/39, Hebr 11/10.*****

*W połączeniu z zaimkiem zwrotnym [w sobie, na sobie] (2): GroicPorz ffv; łalkę iego łuchą przez iednę noc rołkwitnioną y owoc ná łobie máiączą vczynił *SkarJedn 47.**

*Z dodatkowym określeniem umiejscowienia (2): Urbes turritae, Miáftá pełno wiefz ná murzech máyące. *Mącz 470c; Calep 142a.**

W charakterystycznych połączeniach: mając(y) [ile] członkow, czoło, fundamenty, jagody, kłos, [ile] knotow, liście (list, dosyc liścia) (5), łupinę, nasienie, odnożki, owoc, pień, [ile] pojazd, rozgi (rozdże) (2), [ile] sękow, [ile] wież.

*Wyrażenie: »nie mając końca« = okrągły (1): Też iefłcze korona złotá ieft okrągłá/ niemaiątz końtza *OpecŻyw 187.**

a. *O częściach ciała, narządach i innych szczegółach anatomicznych (50) : BielŻyw 115; GlabGad I [2 r.]; WróbŻołt 148/10; byli łnimi wespółek ludzie łefni [...] / máiąc koźdi łżefł rąk *HistAl H6v, I2v; KrowObr 131; RejWiz 20; Leop Apoc 13/1; BibRadz Dan 7/4; głupi żydowie máią zá to s Tálmutu/ áby Bog był łiełfny máiąc ręce y ramię y głowę *BielKron 465v, 8, 8v; GrzegRóżn O2; Implumes***

aviculae, Ptafzētá yefzcze piérza nie máyące. *Mącz* 306c, 47d, 48b, 137c, 156c, 208d (11); *SarnUzn* D8v; *RejAp* 51, 98v, 105, 105v, 110; *BudNT Apoc* 13/1; *ModrzBaz* 45; *CzechEp* 380; Androgynos – Meskie yniewiescie rzeci maiąci. *Calep* 69a, 270b, 302b, 1087a; *LatHar* 590; *WujNT Apoc* 5/6, 12/3, s. 866, *Apoc* 13/1; *SarnStat* 51, 116; *SzarzRyt* A3v.

W połączeniu z „na sobie” (2): *FalZioł* IV 50c; Concha – Włzeliaką riba maiącą nałobie skorupę *Calep* 231a.

Z dodatkowym określeniem umiejscowienia (2): *FalZioł* IV 26c; Rhinoceros, Zwierzę Aegypskie [...] máyący [!] róg w noście. *Mącz* 355b.

W charakterystycznych połączeniach: *mając(y) biodrę, brodę* (2), *ciało, czoło, czub, gębę, głowę* (13), *łby, łuskę* (2), *niewiescie rzeczy, nogi* (4), *nosek, oczy, ogon, piersi, pierze, ramię, ręce* (5), *rogi (rożki, rog)* (9), *skorupę, skrzydła* (3), *szczerupę, twarz, usta, włosy*.

b. O substancji wytwarzanej przez organizm (1) : ále Człowiek y włzeliaki żywioł fádło máiący/ bes śiárki obfitości nie trwa *SienLek* V3v.

c. O dwu podstawowych pierwiastkach istoty żywej: *ciele i duszy* (4) : Gdyż Bog ieft duch kości y ciałá nie máiący *CzechEp* 315, 344; *Calep* 102b.

W połączeniu z „na sobie” (1): *Corporeus* – Cziało na łobie maiący. *Calep* 262b.

d. O częściach geometrycznych (1) : *Quadrangulus* – Czteni [!] katy maiaczi. *Calep* [882]a.

6. *Odnaczający się określonymi cechami, będący jakimś; habens Vulg, Mącz, PolAnt, Modrz; compos Mącz, PolAnt; praeditus Mącz, Modrz; auctus Modrz; z przeczeniem: impos Mącz; vacuus Modrz [w tym: co (123)] (124)* : *Praeditus, id est, habens, Máyący/ obdárzony. Mącz* 317c.

Cecha przypisywana wyrażona jest rzeczownikiem dopełnienia (28): BierEz E2v, L2; *Iedna mocz iełth cirpność maiącza/ Druga iełth ołtrość maiącza/ Trzecia iełth gorzkość maiącza. FalZioł* I 137b, I 86d, 138a, III 2b, 14c, V 63v; *Leop Nah* 1/2; *BibRadz Eccli* 22/18; *BielKron* 218v, 261v; *Mącz* 62c [2 r.], 309b; *BiałKat* 328v; *Bog rzewniwy y młzczący fię Iehowá [...]* y máiącej zápalczywość *BudBib Nah* 1/2; *BudNT* 1.Tim 6/16; *ModrzBaz* 8v, 67; *SkarJedn* 370, 371; *Opillstwo czyni człowieká nie máiącym baczenia. WerGość* 244; *Calep* 71b; *SkarKaz* 350a; *SkarKazSej* 700a.

Cecha przypisywana wyrażona jest przydawką do rzeczownika będącego ogólnikową nazwą cechy (22): OpecŻywList C; z nich [kamieni] nalepfzy iełth kthori fię w Indij rodzi/ maiąc barwę czyrwoną *FalZioł* IV 48a, I 21d, 48d [2 r.], II 1d, III 7d, IV 23a, V 6v; *Iako Alexander znalazł człowieká lefnego kołmatego/ á głos máiąc iáko wieprz HistAl* K6v, M5v; *BibRadz* I 6a marg; *BielKron* 95v; *Agrios, lat. agrestis, Chłopskie obyczáye máyący Mącz* 6b; *Oculissimus, Bárzo yálny á ostry wzrók/ máyący. Mącz* 259c; *Scorpio item, Nieyáki instrument woyenny xtałt niedzwiadkowy máyąc Mącz* 373d, 364a, 402b; *RejPos* 149; *Calep* [877]b; *Ten [anioł piekielny] fię w tákich nie/ życzliwych [!] czci tey Pánny ozywa y bluźni. nie máiący ducha kościołá Bożego SkarKaz* 578b; *SkarKazSej* 699b.

Połączenia oznaczające cechę polegającą na umiejętności, skłonności do czegoś (4): BiałKat 328v; *A pod tym przezwiłkiem [ludzi] nierozumiałem obrzymow/ áni żadnych dżiwow ludziam podobnych: ále żwierzętá [...] wżytkich cnot nałienie włobie máiące. ModrzBaz* 142v, 9; *ftársza oná máiąc Duchá prorockiego/ wzowie Eufrázyey w dowy [!] do siebie SkarŻyw* 224.

Połączenia o ogólnym znaczeniu 'odznaczający się' (3): że wżyfłtkim chorobam pomaga: á iefli wżyfłtkim/ pewnie z roznych przyczyn/ y różne przypadki máiącym *Oczko* 25v, 23v, 39v.

Połączenie o znaczeniu 'odznaczający się dodatnio' (1): Wiele inych piáło o tym krolu ináčzey/ iákoby był bálwochwálcá cnoty nie máiąc *BielKron* 453v.

Połączenia o znaczeniu 'odznaczający się ujemnie' (5): tak y na zyemy myal matką kozdego narufchenya nye mayączą. *PatKaz I* 10v; *KromRozm I* N3v; *KromRozm III* C7, H7; *ModrzBaz* 58v.

W połączeniu z zaimkiem zwrotnym [w sobie (16), sam z siebie] (17): *FalZioł I* 21d, III 2b, 14c, V 6v; *Mutae literae*, *Littery nieme/ Niemáyące íamy z fiebie* żadnego dżwięku *Mącz* 239d, 296c, 394c, 474d; *RejPos* 149; *KuczbKat* 230; *CzechRozm* 227v; *ModrzBaz* 58v, 67, 142v; *Oczko* 23v; *Calep* 841b; *SkarKazSej* 700a.

W charakterystycznych połączeniach: *bacność (baczenie) mając(y) (3), barwę (5), biegłość, ciepłość (2), cirpność, cnotę, czarność, dowcip, ducha [jakiego] (3), dźwięk, farbę, głos, gorzkość, grzech, kształt, miłość, namiętność, naruszenie, nasienie, nieśmiertelność, [jakię] obyczaje (2), osobę, ostrość, popędliwość, postanowienie, postawę, powonienie, przypadek (2), przyrodzenie, rozsądek, rozum (4), serce, smak (2), smrod, sposob, sprawiedliwość, śmiałość, urodę, wadę, wątek, wiarę, własność, wonią (3), wstyd, wzrok (3), zapalczywość, zmarsk (3), zmasę (3), żołtość.*

Wyrażenia: »mający dar« [*w tym: czego = umięjący coś, któremu łatwo coś przychodzi (2)*] (3): Był dziwnie pilny człek wpráwowániu duřz ludzkich [...] y dar łez nabożnych máiący. *SkarŻyw* 509; *LatHar* 58; *WujNT* 615.

»mający moc« [*o właściwościach oddziaływania, zwłaszcza leczniczych*] (7): Korzeń tey marzany íeřt czyrwonny máiączy mocz pobudzaiączą vriny *FalZioł I* 121c, I 123d, III [3²]b; *KuczbKat* 230; *Oczko* 25; *Calep* 841b, 1147b.

»mający moc, siłę« = *silny; habens potestatem Vulg; z przeczeniem: invalidus Mącz (5): Mącz* 474d; *RejAp* 147; *CzechRozm* 227v; *Inefficax – Nie tęgi, nie máiąci moci. Calep* 529b; *WujNT Apoc* 18/1.

»mający nadzieję [czego]« = *mogący ulegać czemuś (1):* Ciáła náłze (mowi) przyimuiąc Ciáło Páńłkie w Sákrámenćie/ iuř nie fá fkázitelne/ ále máiące nádzieię zmartwychwřtánia. *WujNT* 331.

»mający [jakię] postawy« = *udający jakiegoś (1):* ktorzy ták do nas przychodzą iáko wilcy drapieźni/ máiąc z wirzchu owcże pořtáwy *RejPos* 189.

»mający pozor, kształt [czego]« = *będący z pozoru jakimś (1):* Y będą ludzie [...] máiąc poniekad pozor (*marg*) ábo křształt. G. (–) pobożności [*habentes speciem pietatis*] *WujNT* 2.Tim 3/5.

a. *Niczym się nie wyróżniający pod względem jakiejs cechy [z przeczeniem] [„w sobie”] (1):* *Inodorus, [...] Zadney* woniey w łobie niemáyący. *Mącz* 260b.

b. *O władzach fizycznych lub umysłowych (6):* zeznała yřch Barbarką pařzerbyczą řwoyá dzyeweczką krařcha yuřch chod y mową dobra mayacza, nozem wnoczy theřz wgardło zakłóla *LibMal* 1544/83v; Bo Ířtność nie íeřt ći Duch/ áni rzecz żywiąca Smysły wżyfłtki y rozum řtáteczny máiąca *GrzegRóżn* N3; *Elinguis [...], Nie máyący yęzyká/ Głuch/ Niemy. Mącz* 194c; *ModrzBaz* 71v; *CzechEp* 249.

W połączeniu z „w sobie” (1): to y bryłá/ duřze nie máiąc w łobie/ áni rozumu/ áni cnoty/ miáła lepřzá bydź niřli człowiek? *GórnRozm* E3v.

c. O wieku [zawsze z określeniem jednostki czasu] (17) :

W połączeniu z przydawką określającą okres życia (1): Vir etiam, Mąż to yeft męski/ máyące męskie lątá. *Mącz* 498c.

W połączeniu z liczebnikiem (11): *BielKron* 349; *Quadrimus*, Czwororoczny/ cztery lątá máyący. *Mącz* 335a, 334d, 390c, 465a; *SkarŻyw* 392, 461 [2 r.]; *StryjKron* 350; *SarnStat* 584; *SkarKaz* 118b.

W połączeniu z liczebnikiem i dodatkowo dopełniaczem rzeczownika „wiek” (1): Dziecię puł Mieliącá wieku máiąc prorokuie o Tátárach. *StryjKron* 350 marg.

W charakterystycznych połączeniach: [ile] lat (lata) mając(y) (10), męskie lata, puł miesiáca (wieku) (2).

Wyrażenie: »lat nie mający« = niepełnoletni; *minorennis JanStat* (4): *ComCrac* 16; Przethofz wponyedzialek Szwyąthym Idzym yefth obyefchon a yanek yako chlopyec lyath nyemayączy yefzche pułzczon *LibMal* 1548/146v; *SarnStat* 473, 474.

d. O cechach mierzalnych jednostkami umownymi (16) :

α. Charakteryzujący się posiadaniem cech mierzalnych (tu o trójwymiarowości) [„w sobie”] (1) : *Solidus* – Rzecz kazda włobie maiaca, dłuż, łzerza y miałzołcz *Calep* 989b.

β. Charakteryzujący się wymiarami (15) :

αα. O mierzeniu za pomocą jednostek miary [w tym: o długości (10), o powierzchni (2), o pojemności (2)] (14) : Rzym Włofki ieft okrągły máiąc trzydzieści mil włofkich, á nałzych dzidfięć [!] w okrąg *MiechGlab* 70; *GrzepGeom* M, M3v.

Z podaniem nazwy wymiaru (9): *Leop Ex* 25/23; Niech będzie plác ná cztery węgły/ łżeść łokiet máiąc ná dłużą/ á łżeść ná łzerzą *GrzepGeom* Ev, F2, I3v, I4v, K, M2v; *HistRzym* 122; *Calep* 569a.

W połączeniu z „w sobie” (tylko o pojemności) (2): *Metreta*, [...] Fálá Winna/ cztery y dwádzieściá gárnców winá/ w łobie máyąca. *Mącz* 8a, 465a; [przyneszly yemv [...] coⁿchy barszo wyelkye kaszda mayą wzobyie [continentes] dwa albo trzy szextaryosz *HistAl* 1510 495].

W charakterystycznych połączeniach: [ile] garncow mając(y), [ile] lask, [ile] łokiet (łokcia) (4), miary, [ile] mil, [ile] polek (2), [ile] stop (2), [ile] sznurow (sznury) (2).

ββ. O mierzeniu względnym (1) : *Tertiarius* – Trzecia częłcznieiakiei máiąci. *Calep* 1056a.

7. Doświadczający dolegliwości fizycznych, chorujący na coś; *habens PolAnt*, *Vulg* (41) : *FalZiol* V 76v; iłż włzytki [...] choroby niezleczone máiące/ cudownie nád przyrodzone pomocy vzdrawiał *SkarŻyw* 593.

Z określeniem choroby lub dolegliwości w dopełnieniu (25): *Murm* 73; *BartBydg* 147; rak rzeczny dobri ieft łochoty máiączym *FalZiol* IV 31a, I 18c, 31a, III 42b, IV 4d, 20b, V 90; *BibRadz Lev* 15/9; Yáycá y korzenie nie łą potráwy Februyącich á zimnicę máyących *Mącz* 120b, 437d; *Arthriticus* – Podagre máiący. *Calep* 99b, 57b, 100a, 412a, 429b, 816a, [878]a, 1011b; vyźrzał świekre iego leżącą á máiącą gorączkę [febricitantem] *WujNT Matth* 8/14. Cf Z dodatkowym określeniem umiejscowienia.

Z wyrazem „niemoc” i przydawką określającą w dopełnieniu (5): *Epilepticus*, [...] rzvczaiącą nyemocz máiączy. *BartBydg* 50b; *Mącz* 199c; *SkarŻyw* 202, 545; *Calep* 499b.

Z dodatkowym określeniem umiejscowienia (4): *FalZiol* *3f; *Mącz* 420b; *Pleuriticus* – Máiąci kłoczcie wbokach. *Calep* 814a, 565a.

W charakterystycznych połączeniach: biegunkę mający (2), ból, chorą głowę, choroby, febrę, gardziel, gorączkę, kaduk, kłocie, kurcz (2), kwartanę, łupanie, ([jaką]) niemoc (6), piekielny ogień, płynienie, podagrę (3), sraczkę, suchoty (3), uraz, wrzod, zapalenie, zawrot.

a. *O objawach chorób skórnych (5) : FalZioł ꞥꞥ3a; Scabiosus, Swierzbiały. fwierzbiączkę máyący/ párfziwy. Mącz 370a, 453a.*

W połączeniu z „na sobie” (2): też ono dziecię czyftego á gładkiego ciała będzie/ niemaiąc na łobie kroft FalZioł V 86v, I 18d.

b. *O opętaniu przez diabła (4) : wżkole był człowiek máiący ducha czártá nieczyftego BudNT Luc 4/33; WujNT Mar 5/2, Luc 4/33, s. 347 marg.*

8. *Będący, żyjący w określonej sytuacji ukształtowanej czynnikami zewnętrznymi (20) : KromRozm II k2; tám moc ludu niezliczona/ rządu nie máiąca. LatHar 152; Bo gdyż Pogáni nie máiący zakonu [quae legem non habent]/ z przyrodzenia czynią co zakon rofkázuie WujNT Rom 2/14, Rom 2/14; SarnStat 40.*

W połączeniu z „swoj” (1): zwiáfłował Krolá niebieskiego/ [...] w pielużki powitego/ wczáfu nie máiąc łwego ArtKanc B3.

W charakterystycznych połączeniach: nie mając(y) rządu (2), wczasu [= wygód], zakonu (3).

a. *O stanowisku (14) : OpecŻywList C; Co iefli ludzie prości á vrzędow żadnych zacnych niemáiący/ [...] godni łá zá to łtrofowania/ iáko dáfeko godnieyfzi łá ci/ ktorzi wielkie vrzędy ná łobie nołżá ModrzBaz 20v, 76, 85, 89; NiemObr 50; Calep 500b; láik/ to iefł/ łwięcienia żadnego nie máiący/ do náłżego łádu będfie odefłan SarnStat 203, 215.*

W połączeniu z „na sobie” (3): Honore aut imperio affectos observare et colere debemus, Dołtoyność álbo zwierzchność yáká ná łobie máyącą [!] czćić y wázić mamy Mącz 389b; ModrzBaz 4, 18.

Wyrażenie: »zwierzchność, władzą mający« = habens potestatem PolAnt [szyk 2 : 1] (2 : 1): Prodictator, Naypirwłżá zwierzchność máyący Mącz 324c, 389b; BudNT Apoc 18/1.

9. *Mogący coś zrobić (21) : otom ninijé łmutku pelna ij bolełci/ żadného niemaiąt pocieffeniá. OpecŻyw 147.*

W połączeniu z „w sobie” (1): á nie iáko wilki/ owce niewinne y obrony w łobie nie máiące drapác CzechEp 21.

W charakterystycznych połączeniach: nie mając(y) obrony, pocieszenia.

Wyrażenia: »mający czas« (1): Vacuus ad narrandum aliquid, Májący czás ku powiedániu czego. Mącz 472c.

»mający władzą« (1): Boyćie fię máiącego władzą [potestatem habentem] po zábićiu wrzucić do gehenny. BudNT Luc 12/5.

a. *Uprawniony (17) : iáko do wnętrzości mieyfca onego Święthego [...] niemogł żaden infzy wniść/ iedno tylko łam káplán nawyłłfzy/ krew máiący [tj. uprawniony do składania krwawej ofiary]/ ták tełż do wnętrzości Bożey żaden infzy niemoże/ y nas zbogiem poiednác/ iedno tylko ten káplán łam nawyłłfzy/ krew máiący [nawiązanie do poprzedniego użycia, tu o ofierze Chrystusa]/ Kryłthus Iezus KrowObr 213v.*

Wyrażenia: »moc, władzą, wolność (a. wołą) mający« = *privilegiarius Calep, potestatem habens Vulg* [szyk 4 : 2] (2 : 2 : 2): *BielKron* 194v; *Immunis, Wolny/ [...]* wołą máyący od poópolitych podátków. *Mącz* 237b; *Calep* [849]b; Iáko kielichy y infze klenoty koócielne/ w wielkiey potrzebie/ od przełożonych máiących ná to moc/ bywáią ná vbogie y więznie obrocone. *WujNT* 133, *Matth* 7/29, *Mar* 1/22.

»mający prawo (a. ius)« (9): *ZapWar* 1545 nr 2646; *Mącz* 237d [2 r.]; *SkarJedn* 54; *ActReg* 168; A iefli z tych/ którzy cła wybiéráią/ będzie kto ználezióń práwá nie máiąc/ áleby włafnym vporem tákie wybiéraf: tedy [...] dobrá fwoie [...] ma fłufznie ftrácić *SarnStat* 396, 838, 1168 [2 r.].

10. *Będący bezpośrednim biernym obiektem zewnętrznego działania; consecutus PolAnt; habens Vulg* (21) :*PatKaz I* 12; *Obscurus homo, Niezacny/ niemáyący záchowánia. Mącz* 257b, 267d; *CzechRozm* 245; *SkarŻyw* 21; Abowiem wyfwbodzi vbogiego od mocarzáf/ y niedofáttecznego/ ráunku nie máiącego. *LatHar* 399; dziékuie tobie zá swiéte iego wócielenie [...] y zádney przygány nie máiące poftępki *LatHar* 565, 604; *SarnStat* 905 marg. [Cf 1. *KochZuz A2*].

W charakterystycznych połączeniach: *beópieczność mając(y), cenę* (2), *krzywdę* (2), *łaskę bożą, powieóć, przyganę, ratunek* (2), *wagę* (2), *zachowanie [= szacunek]* (2), *zbawienie, złorzeczenie, zmiankę, zmiłowanie*.

Z dopełnieniem sprawcy lub przydawką dzierzawczą w tej samej funkcji [od kogo (3), u kogo, z czego [= skąd], co czyje, stąd] (7): on lud pogański [...] łaski bożey niemáiąci przemienię gi w obfitoóć łaski moiey. *WróbŻoít* Xv; aby zawfdy lvdziom s Corony polóskiey krzywdáf mayanczem pyerwey spraviedliwofcz cziniona bila *LibLeg* 6/158, 11/55v; lecz zdánie dáie/ iáko zmiłowánie máiąc od Pánáf *BudNT* 1.*Cor* 7/25; ktory iáko był wdzięczny y towarzyfki Pánu Iezufowi/ máiąc v niego beópieczność nád inne *SkarŻyw* 384; *LatHar* 329; *WujNT Act* 10/22.

W połączeniu z „o sobie” (3): *Probatissimis moribus homo, Człowiek wielmi rzádnáf á fátteczną powieóć máyący o fobie. Mącz* 323d, 435a; *RejPos* 23v.

W połączeniu z „swoj” (1): do tych fię wóiekamy [...] przez modlitwy y zaólugi ich/ krwiáf niewinnego onego báránkáf polane/ y ftađ wagę fwą y cenę máiące. *LatHar* 329.

Wyrażenie: »ówiadectwo mający« = *poówiadczony; testimonium habens Vulg* (4): *RejPos* 23v; Vpátrzciefz tedy/ Bráćia/ miedzy fobáf óiedmi mężow dobre ówiadectwo máiących *WujNT Act* 6/3, 10/22, 1.*Tim* 5/10.

11. *Łączący się z czymś, powodujący; habens PolAnt, JanStat [co]* (9) : *Expeditum iter, Dobra drógáf/ niemáyąca zádnego omieózkánia. Mącz* 294c; *BudNT* 1.*Tim* 4/8; *SkarŻyw* A2; dawáno zdawnáf nie tylko odpufy órzednie/ ále y látáf miłóóciwe: zupełne káźni [...] oddálenie máiące. *LatHar* 286; IŻ niektórzy [...] od wiele lat w Rzymie mieózkáiąc/ w Królestwie náózym niemáło duchownych vrzędów/ ftaránie około duóz máiącé dżierzáf *SarnStat* 175.

W połączeniu z „w sobie” (4): *BibRadz Sap* 16/20; *Mącz* 416d, 424b; z vft iego náúk prawdżiwych/ y żywot wieczny w fobie máiących fłucháli *CzechEp* 128.

W charakterystycznych połączeniach: *obietnice mający, obrzask* (2), [czego] *oddálenie, omieózkanie, rozkoszy, sławę, staranie, żywot*.

12. Wiedzący, umiejący [co] (4) : Trilinguis, [...] Trzy języki mający/ albo vmiejący. *Mącz* 465a; Dyákonowie [...] nie szukájący łzkárádego zyłku: máiący [*habentes*] táiemnicę wiáry w czyłtym łumnieniu. *WujNT* 1.*Tim* 3/9.

Wyrażenie: »nie mający nic pewnego« [*w tym: od kogo (1)*] (2): żełmy łą bez włáfnych páłterzow owce błędlíwe/ niemáiąc nic od nich pewnego *OrzList* h3v; *BibRadz* II 138b *marg.*

13. Wierzący, wyznający jakąś religię; habens PolAnt [co] (2) : Iełt w twoim krolełtwie łud [...] / máiąc nowe zakony á wżywáiąc ich *BielKron* 114v; *BudNT Apoc* 19/10.

14. O atrybutach Boga; habens Vulg [co] (16) : *SkarJedn* 278; *SkarŻyw* 358, 393; Bog iełt śwíátłóścíą niedołtępną/ cíemnołści żadnych nie máiącą. *CzechEp* 321.

mający od kogo (3): ktory łam iełt łtworzyłcielem: łam przez łię będącym: á od nikogo nic nie máiącym *CzechEp* 236, 249, 251.

mający co spolne z kim (1): A iako łpolniebytny iełt Oycowi/ łpolną z nim náture máiąc/ ták y nam łpolniebytny iełt *GrzegRóżn* K4v.

W połączeniu z „w sobie” (1): Bóg ieden iełt: to iełt/ iednę y nieroźdźielną łfnołć w tobie máiąc. *BiałKat* b2v.

W połączeniu z zaimkiem zwrotnym oznaczającym samoistne powstanie (6): iż to imię [...] Bogu Oycu należy/ iáko nie łmiertelnemu ále żywemu/ y żywot w łobie łámym máiącemu. *CzechRozm* 53, 52, 75v; *CzechEp* 270, 291; *NiemObr* 109.

W charakterystycznych połączeniach: ciemność mając(y), isnołć, moc (2), náture (2), wszyłtko (2), żywot (5).

Wyrażenie: »czasu nie mający« (1): GDy Syn Boży łłowo z Oycem wieczne/ czáłu niemáiace [!] chćiał łię ták łtác iáko my człówekiem *SkarŻyw* 383.

15. Uważający, uznający (5) :

Wyrażenia: »nizacz (a. za nic) mając« = *lekceważący* [*w tym: sobie (1)*] (2): o tho łie pilnie łtára/ áby był mężem dobrym nizacz łobie żywotá máiąc. *BielSpr* 50; *GórnTroas* 7.

»za złe mający« [*w tym: komu (2); w sobie (1)*] = *indignans Calep* (3): *Calep* 527a; Y byli niektorzy zá złe iey máiący w łámych łobie *LatHar* 704; *WujNT przedm* 35.

16. W strukturach składniowych będących parafrazą zdań z formą czasownika „być” w orzeczeniu; zdanie orzeka nie o wyrazie określonym przez „mający”, lecz o elemencie jakoś z nim związonym (podrzędnym do imiesłowa, najczęściej stanowiącym jego dopełnienie); habens PolAnt, Modrz, Vulg, JanStat (400) :

A. Parafraza z przekształceniem wyrazu określanego na przydawkę dzierżawczą (193) :

a. Orzeka o jakości; wzór parafrazy: kto, co (X) mający(-e) co (Y) jakie = co (Y) czyje (X) jest jakie (130) : Widzieli theż winne drzewká máiące groná niewymownie wielkie *HistAl* L6; kthorych [*komór*] przodki były ku południowey drodze/ iedná przy łtronie brany od włchodu łłóncá máiąc przodek ku drodze pułnocney. *BibRadz Ez* 40/44, I 7d *marg.*, *Philipp* 3/9; *Mącz* 4b, 25b, 265b; Figurá o piáci węglách/ równé łtrony y káty równé máiąc. *GrzepGeom* D3, D3, F3, G2v, Kv, K2, K3; *RejPos* 149v; *ModrzBaz* 40v; *Calep* [502]a; *WysKaz* 13; A Stárołtowie bądź załtáwné bądź wolné Stárołtwá máiący/ [...] od nas winą nieodpułczoną będą karáni *SarnStat* 606; *SkarKazSej* 673a.

W charakterystycznych połączeniach: mający [jaki(-q, -e)] calec, dłużq, dziedzictwo, głowę, grona, język, kąty (3), linije, majątność, nogi, ostrze, połacie, przodek, sprawiedliwość, starostwo, strony (3), usta, węgiel (2), wierszch.

Wyrażenia: »[co] jednakie, jedno mający« [o wspólności cech i sytuacji] (1 : 1): *KromRozm III E8*; Iż toż był Piotr/ co y drudzy Apoštołowie/ iednąką cześć y władzą máiąc. *NiemObr 57*.

»poczciwą szatę mając« = bez grzechu pierworodnego (1): Z narodu Iudá lyná moiego/ národzi fie panna fwiatła y poczciwą szatę máiąc *BielKron 19*.

»mając ręce z okowami« = powodujący nieszczęście (1): ktorey ieft ferce iáko fieć łowczá álbo wirfza/ máiąc ręce z okowámi/ (to ieft/ kto fie iey da powoli/ zwiáże go y wáldzi do więzyenia.) *BielKron 81*.

α. O cechach fizycznych i psychicznych (103) : *BierEz E2v*; *OpecŻywList C [2 r.]*, Cv; *Lilia [...]* ieft ziele domowe máiącze białe kwiathi *FalZioł I 71d*; Nietoperz ieft myfz lataiącza, fkrzydła máiącz z błonek *FalZioł IV 27a, I 20c [2 r.]*, 48d, 62d, 80b, 109b (15); Czemu ludzie máiąci wypukłe, oczy mglejfi wzrok miewaią. *GlabGad B6, B5v, B6, E3, E3v, F, P*; *HistAl A3v, H6v, I2, L6*; *LibMal 1551/158v*; *RejWiz 23v [2 r.]*; którą [rybę] było widáć nád wodą wyfoko/ máiąc pławy iáko v wietrznego młyná powietrzniki *BielKron 452v, 8v, 276v, 277, 420*; *Lamia, [...]* Zwierzę máyác twarz niewieściá á nogi końskie. *Mącz 183b, 12b, 27c, 98c, 153b, 183a (17)*; *SienLek 20v, 187*; *KochMon 23*; *BudBib Dan 7/7*; przeto fzukano w Rzeczáchpólpolitych ludzi do rządzenia godnych/ mądrych/ á namiętności bárzo fksomne máiących *ModrzBaz 138*; *SkarŻyw 70*; Comatus – Máiący długie włozy. *Calep 219a, 59a, 88b, 117b, 132a, 246a (10)*.

W połączeniu z zaimkiem zwrotnym [w sobie, na sobie] (2): *KwiatKsiąż C3v*; Phoenix, [...] ptak w Arábiey [...] czerwone pierze ná łobie máyący *Mącz 298c*.

W charakterystycznych połączeniach: mający [jaką (-i, -e)] brodę (3), członek, drzewo, dziurki, gałzki (2), głowę, grzbiety, końce, kopyta (2), kostki, kwiaty (kwiatek) (3), liście (list, listki) (9), łeb, namiętności, nogi (3), nos (2), oblicze, oczy (3), ogon, owoc (4), piersi, pierze (4), plusk, pławy, policzki, ramiona (2), rękę (2), rogi (3), rozum, serce (2), skorzę, skrzydła, sledzionę, szceszuję, twarz (4), włozy (3), zadek (2), ziarno.

Wyrażenia: »[jaką] krew mający« = jaki (1): ábowiem od porodzenia naypierwfzy fą/ dobrotliwą krew mayącj w łobie *KwiatKsiąż C3v*.

»oczy [jakie] mający« = jaki (1): wam vragáya/ oczy máyący pełne cudzołótwá *KromRozm I D2v*.

»serce [jakie] mający« = jaki (3): *KromRozm I D2v*; *BEneidict [...]* był wielebnego żywotá mąż/ od famey młodości ferce ftáre máiący. *SkarŻyw 248, A2*.

»serce [jakie] mający« = będący w jakimś nastroju (2): *TarDuch D3*; wyfzedł [...] óciec náfz/ fpułzczone oczy á fmutną twarz á ferce ftruchláte máiący. *SkarŻyw 262*.

»piątnowane mający sumnienie« = zły (2): odftąpią niektorzy od wiáry pilnuiąc duchow zwodzićielfikich/ y náuk czartowftich [!]. [...] piątnowáne máiących włafne sumnienie [cauteriatam habentium propriam conscientam]. *BudNT 1.Tim 4/2*; *WujNT 1.Tim 4/2*.

αα. O schorzeniach i dolegliwościach (20) : Pan Iezus yzdrowil człowieka chorého fuchą rękę máiącego. *OpecŻyw 51v, 51v [2 r.]*; *OpecŻywSandR nlb 2v*; *FalZioł IV 4d*; *Mącz 420b*; *BudBib Lev*

21/18; Peripneumaticus – Dychawiczni, płucza maiąci zaiątrzone. *Calep* 783a, 145a, 623a, 1009a [2 r.], 1065b, 1102a, b; *WujNT przedm* 35, *Matth* 12/10, s. 48 *marg*, *Mar* 3/1, 3.

W charakterystycznych połączeniach: mający [jaki(-ą, -e)] brzuch, członki, głowę, jądra, nogi, nos, płuca, (9), usta, żelę, żołądek (2), żywot.

ββ. *O wymiarach (2) : BibRadz Ez 40/29; Niech będzie Koło/ máiąc Diametrum ná czternaście łokiet GrzepGeom H4.*

β. *O ubiorze [„swoj”] (2) : HistAI I2v; Iżeś fyná oglądał ná wyfokiem tronie/ Przyodźiane máiączy fwoie złotem fkronie KmitaPsal A3.*

γ. *O osobach związanych z osobą wyrażoną wyrazem określanym (4) : BudNT Tit 1/6; była iedná Chrześciáńfka niewiáltá/ máiąc mężá pogániná. SkarŻyw 101; WujNT Tit 1/6.*

W połączeniu z „swoj” (1): Rátay máiąc Páná fwego/ Mężá w czytániu pilnego: Tám do iego ksiáźnice wšzedł BierEz P4.

b. *Orzeka o pochodzeniu; wzór parafrazy: co (X) mający co (Y) skąd = co (Y) czyje (X) jest skąd (2) : mając od kogo (1): a ci íą od Grzegorzá ten błąd máiąc BiałKat 181.*

mający z czego (1): tedy nie íełt lámá przez íię będąca/ ále z drugiego bytności [errata zmienia: bytność] fwoię máiąca CzechEp 146.

W połączeniu z „swoj” (1): CzechEp 146 cf mający z czego.

c. *Orzeka o funkcji wobec wyrazu określanego (8) :*

Wzory parafraz:

kto, co (X) mający(-e) kogo, co (Y) kogo, co (Z) [A dupl] = kto, co (Y) jest kim, czym (Z) czyim (X) (2): ktorego końcyoł/ [...] máyacy íprawcę páná Kryšťulá y ducha fwyętego vczy y nálláduye. KromRozm III C2v; BudNT 1.Petr 2/16.

kto, co (X) mający (-e) kogo, co (Y) kim, czym (Z) = kto, co (Y) jest kim, czym (Z) czyim (X) (3): íż [...] ofiárowána bywa ofiárá/ máiąca y Bífkupem y ofiárá Chriřtá Páná WujNT 765, 1.Petr 2/16, s. 801.

co (X) mające co (Y) za co (Z) = co (Y) jest czym (Z) czyim (X) (2): Lanceatus – Ółzczep za bron maiąci. Calep 580b.

~ W połączeniu z „swoj” (1): Swawola íełt/ rozkiełznána/ á bezrozumna wola/ máiąc zá koniec fwoy/ rołkołz GórnRozm B3. ~

kto (X) mający co (Y) miasto czego (Z) = co (Y) jest czym (Z) czyim (X) (1): Yákoby wolni/ á nye máyąc wolność myálto załłony złołci KromRozm II mv.

d. *Orzeka o lokalizacji (53) :*

α. *Wzór parafrazy: kto, co (X) mający(-e) co (Y) gdzie = co (Y) czyje (X) jest gdzie (7) : WujNT Rom 2/20; połtánowiá Sędzięgo Szláhcícá ośiádlęgo/ y mieřzkánié w onymże Stárořtwie máiącégo SarnStat 486 [idem 916], 461, 916, 1041.*

W połączeniu z „swoj” (2): CzechRozm 178; Są teź y pewni ludźie/ ktore od [...] ítarodawney/ y grunty fwe w piśmie máiącey/ w tey rzeczy obowiáłki/ przywileie Kořćiołá powřzechnego wyięły. LatHar 126.

β. *Wzór parafrazy: kto, co (X) mający(-e) co (Y) w czym itp. (Z) = co (Y) jest w czym itp. (Z) czyim (X) (46) : KromRozm III C8 [2 r.]; BibRadz Ez 40/31; Káliřka žiemiá noři Zubrzá głowę máiąc koronę*

złotą między rogami *BielKron* 425, 34; Clepsydra [...], Gliniáne naczynie ktorym pokrapiąyą ogródki máyące pełno dziurek we dnie. *Mącz* 57a, 87d, 290a, 358c; Potym po iego śmierci wymalowano go między innymi Cefárzmi/ nad głową máiąc ośm pieniędzy. *HistRzym* 50; *Calep* 610b, 1006a.

W połączeniu z „swoj” (13): OpecŻyw 186v; *WróbŻółt* 37/15; *KrowObr* 5; *Leop Ps* 37/15; *BibRadz Gen* 7/22; *RejAp* 84v, 117, 117v; *RejPos* 342v; *CzechRozm* 183; *CzechEp* 8; *GostGospSieb* +4; á oto Báránek łtał ná gorze Syonie/ á z nim łto czterdzieści y cztery tyśiące máiących imię iego/ y imię Oycá iego nápiłáne ná czelech swoich. *WujNT Apoc* 14/1.

W charakterystycznych połączeniach: mając(y) [gdzie] dziurki, fachy, imię napisane (4), koniec, koronę, miesiąc, oddech, olej (2), otwor, palmy, pieniądze, teczę, wiosła (2), żelazo.

Wyrażenia: »[co] w myślach mający« = myślący o czymś (1): Są w inżyich pánftwách ná to wyfádzeni wymyłkowie/ co tylko o tym myślą iákoby zewfząd w domu przybywáło: v nas ledwie oto Pan óciec W. M. y to iákoby z grubá/ á pewnie co inżzego niżli to w myślách fwych máiący. *GostGospSieb* +4.

»[kogo, co] mający przed oczyma« = kierujący się czymś, uwzględniający coś w swym postępowaniu (3): Impius, [...] Przesdufzny/ Zły/ Nie máyący Bogá przed oczimá. *Mącz* 301d, 439d; *Phil* R4.

»[co] w ręku mający« = władający (1): wierzyfzli temu/ iż BOG Óciec [...] iefł iefzcze y teraz BOgiem/ [...] wfzyłtko fprawuiącym/ y wfzytko w ręku fwych máiący? *CzechRozm* 183.

»[co] w sercu mający« = jaki (tu: zły) (1): zalibym też zá człęká/ zły fkarb w fercu fwym máiącego ofádzony nie był? *CzechEp* 8.

»mający w uściech [co]« = mówiący, mogący powiedzieć (3): *WróbŻółt* 37/15; *KrowObr* 5; I łtałem fie iáko człówek głuchy/ á niemáiący w vftach swoich odpowiedzi. *Leop Ps* 37/15.

»mająca w żywocie« = ciężarna (3): *CzechRozm* 156v; náleżioná iefł brzemienna (*marg*) máiąca w żywocie G.L. (-) z Duchá świętego. *WujNT Matth* 1/18, s. 173 *marg*.

αα. *O szczegółach ubioru (8) :* *OpecŻyw* 133, 180; *PatKaz III* 103v; wyciągnął iefł rękę ku mnie ná pálcu złoty pierścień máiąc *HistRzym* 2v; *RejPos* 243v; *WujNT* 866.

W połączeniu z „swoj” (2): *RejAp* 125; ná obłoku siedział podobny Synowi człowiczemu/ máiący ná głowie fwey koronę złotą *WujNT Apoc* 14/14.

W charakterystycznych połączeniach: mając(y) [gdzie] blachę, gwiazdy, koronę (4), pierścień (2).

ββ. *O szczegółach wyglądu i budowy anatomicznej (8) :* *OpecŻywList* C; *MiechGlab* *5; gdzie náleżli niektore zwierzetá máiące ná głowie kołci kárbowáne iáko piłá *HistAl* M6; Loligo, [...] Rybá máyąca głowę między nogámi *Mącz* 197a, 427d; *SienLek* 186v; *SkarŻyw* 408; *Calep* 815a.

W charakterystycznych połączeniach: mając(y) [gdzie] głowę, kości (2), niedostatek, oko, pierze, przedział, szkodę.

B. *Parafraza z przekształceniem wyrazu określanego na okolicznik miejsca lub dopełnienie (w formie wyrażenia przyimkowego) (197) :*

a. 'w kim, w czym' = wewnątrz: zawierający, niekiedy z dodatkowym odcieniem: charakteryzujący się; wzór parafrazy: kto, co (X) mający(-e) co (Y) = co (Y) jest w kim, w czym (X) (148) : *PatKaz III* 145; *KromRozm II* t; *SkarJedn* 300; O kroleństwo niebieskie/ kroleństwo wiekiem nieokreślone/ [...] wfzelki doftátek y rołkołz máiące. *LatHar* 597; *WujNT Luc* 11/36, *Apoc* 21/11.

W połączeniu z „w sobie” (3): *Mącz* 334a; Popędliwość towarzyszką ięft Gniewowi/ [...] máiąc w łobie popędliwe wrzalki/ zazdrość/ nienawiść/ y infze tego rodzaju łprawy. *RejPosWstaw* [110³]v; *CzechRozm* 197v.

α. O zawartości fizycznej rzeczy, terytoriów itp. i ludzi (43) : *FalZioł* V 5v, 7; Ziemia v nich ięft rowna łaffow ani gor niemáiąc *MiechGlab* 23, 60; *HistAl* Lv; *BibRadz* 2.*Mach* 1/19, *Hebr* 9/4 [2 r.]; *BielKron* 26v, 264, 315v; Romania, Dobre płý máyąca kráýiná. *Mącz* 230a, 32c, 168a, 301a, 472c, 495c; *SienLek* 26v; *BudNT Apoc* 21/12; *ModrzBaz* 93; *Calep* 399b, 511b, 824b, 1099b; w ktorey [skrzyni] było wiádro złote máiące mánnę *WujNT Hebr* 9/4, 2.*Tim* 2 arg, *Hebr* 9/4, *Apoc* 21/12; *WitołLut* A3v.

W połączeniu z „w sobie” (14): *ZapWar* 1502 nr 1910; KAmienia te⁸⁰ ięft ieden rodzaj przezrzifty, złothey barwy máiąc w łobie nieiakie palájące ífkri *FalZioł* IV 51a, V 5v [2 r.]; *MiechGlab* 41; *HistAl* Lv; *LubPs* X6; Przyšzedł nád piękną rzekę cíhuczko płynącą/ Wodę w łobie by Kryšztał nadobną máiącą. *RejWiz* 176v; Ółhátnia część zięmie Włofkíey Longobárdia/ máiąc w łobie miałt známienitych dofyć *BielKron* 276, 278; *Mącz* 181a; *RejAp* 181; *BudBib* 4.*Esdr* 7/6; Zodiacus – Okrąg w łobie maieci dwanałcie znakow niebieskich. *Calep* 1152b.

β. O budowie fizycznej i cechach fizjologicznych ludzi, zwierząt i roślin [w tym: wyrazem określanym jest istota żywa jako całość (13), część ciała lub organ (2)] (15) : *FalZioł* I 142a; Głowa podługowata twarz też máiąc długą wielgą á żadna, znamionuie człowieka proštego *GlabGad* M7, E5, M7; *Calep* 648b.

W połączeniu z „w sobie” (10): ięft korzeń gładki, rowny, mleko w łobie máiączy *FalZioł* I 148d, I 35b, 61d, 127b, III 13b, 23a, IV 30c; *Mącz* 238a, 298b; *Calep* 541b.

γ. O stosunkach społecznych, organizacyjnych i kulturalnych jednostek administracyjnych i instytucji (6) : iż ta łlawna Korona kxiąg żadnych ięzykiem łwym nie máiąc tak łlawnym/ tak była fırociała *FalZioł* +2v; *Mącz* 252c; iż košcioł Boży záwždy po włzytki wieki Doktory y náuczýciele máiąc/ nie tylko Greckie/ ále tełz miałt y Láćínłkie. *SkarJedn* 283; *SarnStat* 968.

W połączeniu z „w sobie” (2): [*Lugdun*] było miáłtho łlawne [...] máiąc w łobie dofyć łudu rozmáitego. *BielKron* 281; *OrzQuin* V2.

δ. O sensie lub treści tekstów (14) : Colon [...], Członek á część rzeczy máyąc łpełna fentencia [!] *Mącz* 61b; *WujNT* 458 marg.

W połączeniu z „w sobie” (11): *Fatidici libri*, Xięgi máyące w łobie wykłád boskich táyemnic. *Mącz* 118c, 323b; *CzechRozm* 26, 69v; *Calep* [191]a, 362b; *Phil* H; *WujNT* 1 marg; próšbá byłá vczynioná/ to w łobie máiąc: ábyłmy [...] raczyli on [łist] potwírdzić *SarnStat* 951, 194, 908.

Wyrażenie: »májący dwa końca« = *dwuznaczny* (1): *Perplexum responsum*, Odpowiedź máyąca dwa końcá/ niewiedzieć yáko yá rozumieć. *Mącz* 304b.

ε. O charakterystyce ideologii (2) : áby [wiara] ná włzem y z káždey łtrony wárowna byłá/ wátpliwošći żadney nie máiąc *NiemObr* 69.

W połączeniu z „w sobie” (1): iákie było ono łtárego zakonu kápláńłtwo/ máiąc w łobie mázanie/ šwiećenie vbiorow *WujJudConf* 147.

ξ. *O charakterystyce istot żywych ze względu na zawarty w nich pierwiastek niematerialny (10)* : CzechRozm 160v; SkarŻyw 601; ktorzy [heretycy] iż także łą ćielełni y Duchá Christułowego nie máiący/ żadnego pożytku z dobrego y świętego piłmá Bożego nie odnołzą *WujNT* 629, 678, *Iudae* 19.

W połączeniu z „w sobie” (3): *RejPosWiecz*² 93; *WujJudConf* 103; Animalis, quod habet in se animam — Ducha, rułzeniuę włobie máiący. *Calep* 71a.

Z imiesłowem czynnym (2): *RejPosWiecz*² 93; ktory piłze o prozney á martwey wierze ludźi chlublwyłch/ Kryłtułá w łobie przez wiáre żywiącego niemáiącyłch. *WujJudConf* 103.

Wyrażenie: »máiący duszę« = żywy (2): *BibRadz Gen* 1/20; Y zmárlá trzećia część łtworzenia máiącego dułżę *BudNT Apoc* 8/9. [Cf **6.b.** *GórnRozm* E3v].

η. *O całościach podzielnych: składający się (49)* : Annus Lunariss, Miełiąć 30. dniów máyący. *Mącz* 10c; Zá tymi łtalá wtora *Cohors* áłbo *Rotá* máiąć ludźi 555. *BielSpr* 14; *Calep* 131a, 1061a.

W połączeniu z zaimkiem zwrotnym [w sobie (6), pod sobą] (7): Pancratiuum, [...] Schermierska áłbo zápásnicza grá/ pięć łztuk áłbo kunłztów w łobie máyąca. *Mącz* 275a, 221c, 296d; *Calep* 180b, 289b, 1061a, [1085]b.

αα. *O wartości jednostek miary [w tym: o pojemności (10), o jednostkach monetarnych (6), o wadze (4), o długości (3), o powierzchni (1), o czasie (1); „w sobie”] (25)* : *ZapWar* 1513 nr 2063; Fidelia congialis [...], Krułz áłbo wiádro/ trzy miáry w łobie máyąć. *Mącz* 63b; Diaulos, [...] mieyłce dwie łtáyi w łobie máyąć. *Mącz* 85a, 63b, 71a, 76a, 79b [2 r.], 192b (13); A toć bęđzie Pręt tego tu Lanu/ máiąć w łobie tyłsiąc y ósmđziełsiąt Półek. *GrzepGeom* M2v; Decussis — Grołdzdziełiec pienięđzi w łobie máiacy. *Calep* 293a; Dodrans — Waga máiącą włobie dziełwieć vncy. *Calep* 338a; Olympias — Czas pięć liat włobie máiąci. *Calep* [729]a, 305a, 338b, 659b, 662a, 966b, 1045a, 1061a.

ββ. *W tłumaczeniu łacińskich liczebników wielokrotnych (12)* : Quadragenarius — Czterdziełci máiaci. *Calep* [882]a, 970a, 1056a, 1121a.

W połączeniu z „w sobie” (8): Octuplus, Ósm kroć w łobie máyący/ Ósmkrotny. *Mącz* 259b, 79b, 493a; *Calep* 180a, 661b, [723]a, 970a, b.

γγ. *Błędnie w tłumaczeniu łacińskiego liczebnika porządkowego (1)* : Sexcentesimus — Szefcz łeth máiaci. *Calep* 976a.

b. *‘na czym’ = na powierzchni; wzór parafrazy: co (X) ma co (Y) = co (Y) jest na czym (X) (24)* : Czemu ferce iefł tak oble niemáiąć koncow ani łtarku żadnego. *GlabGad* E3v; Enodis hasta, Gładka niemayąca żadnego łęczká. *Mącz* 249a; *WujNT Apoc* 13/17, 16/2.

W połączeniu z „na sobie” (3): drugi [kościół] łwięłthego Michałá/ máiąć na łobie niektore blachy poźłoczłone *MiełhGlab* 5; *Mącz* 390a; *ReszList* 182.

α. *O wizerunkach, deseniach, rysach (10)* : *KrowObr* 112; *BielKron* 383v [2 r.]; *Mącz* 125a; *Calep* [1135]b; chcemy áby ná czterzech tylko mieyłcáłch [...] wyobráżenie náłżé y napis Tytułu náłżego máiąca [moneta] byłá bitá *SarnStat* 1119.

W połączeniu z zaimkiem zwrotnym [na sobie (2), w sobie, po sobie] (4): *HistAl* A3; Scutulata vestis, Słoyerzowáta łuknia/ to yełł kréski/ łtrefy á cirke okrągłe ná łobie máyąca *Mącz* 376d, 34a; *Calep* 1010a.

β. *O stroju: noszący się jakoś* (7) : *TarDuch* B7; *HistAl* Iv; *BibRadz Apoc* 9/17; *Patens vulneri equus*, *Nági nie máyący zbroye Mącz* 283c, 16c; *Infulatus – Maiąci zawieszoną binde. Calep* 535a; *WujNT Iac* 2/2.

c. *‘z której strony lub ze wszystkich stron’ (o usytuowaniu przestrzennym); wzór parafrazy: co (X) ma co (Y) z której strony = co (Y) jest z której strony czego (X)* (7) : *ku zachodu leży Podolńka ziemia [...]. Od wřchodu łlonca maiąc pola wielkie ta[t]arńkie MiechGlab* 77; *Leop 3.Reg* 7/12; *Mącz* 474d; *WujNT Ioann* 5/2.

W połączeniu z zaimkiem zwrotnym [około siebie (2), przy sobie] (3): *pręt pełen roźdzek latoroflech [!] około łiebie máiąc FalZioł* I 64c; *MiechGlab* [88]; *LeovPrzep* A2v.

d. *‘u kogo’ = w zbiorowości ludzkiej (o obyczajach i ideologii); wzór parafrazy: kto pl (X) ma co (Y) = co (Y) jest u kogo (X)* (3) : *iż łą dźicy á leśni mężowie/ domow żadnych nie máiąc BielKron* 444; *Mącz* 402b; *WujNT* 89.

e. *‘z kim’ = w towarzystwie (o przebywaniu); wzór parafrazy: kto (X) ma kogo (Y) = kto (Y) jest kim (X) [„z sobą”]* (2): *BielKron* 125v; *ćilz mi łię dwa [...]* *vkazáli/ máiący złobą trzeciego SkarŻyw* 566.

f. *‘za kim’ = na poparcie, po swojej stronie; wzór parafrazy: kto (X) ma co (Y) = co (Y) jest [= świadczy] za kim (X)* (4) : *Mathesis, [...] Nauká pewne á małem oczywłfte dowody álbo okazanie máyąca Mącz* 211c; *ModrzBaz* 29v; *LatHar* 287.

W połączeniu z „po sobie” (1): *W którym łtáteczny vmyłł/ ktemu łwiádom Woyny/ łczę łcie po łobie máiąc/ y z baczeuim [!] hoyny. Prot* B4.

g. *‘pod kim’ = pod władzą: będący zwierzchnikiem; wzór parafrazy: kto (X) ma kogo (Y) pod sobą = kto (Y) jest pod kim (X) [„pod sobą”]* (5) : *MiechGlab* 5; *Chiliarchus, [...] Hetman máyąc pod łobą tyłiąc zołnierzów Mącz* 51c; *Calep* 180b; *WujNT Matth* 8/9, *Luc* 7/8.

h. *Inne* (4) : *Angiportus – Cziałna Vlica niemaiaca wiłłzczią. Calep* 69b; *WujNT Act* 1/12. [Cf 5. *SkarJedn* 2].

W połączeniu z zaimkiem zwrotnym [miedzy sobą, z sobą] (2): *Iełt tą rzeka Wolha thrzykroć wıęłłza niźli Don, przynamniey thrzy niedziele prętkiey iazdy miedzi łobą maiąc MiechGlab* 26; *iednázł tylko iełt głowá iednego ćiałá/ máiąc złobą nierozdźielną łłżebność WujJudConf* 121v.

C. *Parafraza bez zmiany funkcji łkładniowej wyrazu okrełłanego i dopełnienia: będący* (4) : *názałł go [Łazarza] iuż cztery dni w grobie máiącego WujNT Ioann* 11/17, s. 320 *marg, Ioann* 11 *arg.*

W połączeniu z „na sobie” (1): *łwiátu włzyłłtkiełmu łwiáłłłści łłżącá/ Wzór włzech cudności ná łobie máiąca ZawJeft* 7.

D. *Parafraza z czasownikiem „być” w znaczeniu ‘istnieć’; wzór parafrazy: co (X) mający (Y) = istnieje co (Y) czyje itp. (X)* (6) : *BielKron* 418v; *Res a memoria remota, Stárádawna rzécz/ nie máyąca pámiátki. Mącz* 235a; *SkarŻyw* 1; *łwięłtá y czáły pewnych dni w Káłendarzu nie máiące LatHar + +8, 261.*

Wyrażenie: »podobnego nie mający« (1): *nieprzebrány w miłłłłrdźiu Boże/ á w cudách podobnego nie máiący Pánie LatHar* 232.

17. *Tworzy wyrażenia o znaczeniu precyzowanym przez rzeczownik dopełnienia* (89) :

»baczenie mający [przeciwo komu]« (1): *Mącz* 423d *cf* *»chuć mający«.*

»boleść mający« = *odczuwający ból, którego boli* (1): Iezu kthorys przez przykład niewieści czału porodzenia boleć y łmętek mającej ony ku pokucie napominał. *TarDuch* B8v.

»chuć mający [przeciwko komu]« = *przychylny, życzliwy* (1): Studiosus nobilitatis, Ofobliwe baczenie y chuć mający przeciwko śláchćie. *Mącz* 423d.

»mający chuć [ku czemu]« = *pragnący, chętnie coś robiący* (1): Propensus ad discendum, Mąjący chuć ku vczeniu. *Mącz* 288b.

»nie mający części [z kim]« = *pozbawiony uczestnictwa, dostępu; expers, exsors, non partiups* *Mącz* (2): Exors, Nievczeńnik/ nie mąjący cześci s kim. *Mącz* 403c, 282a.

»dział [z kim] mający« = *współuczestniczący* (1): Partiarus – Spolni dział zemna mająci. *Calep* 759a.

»mający dzierzawę [czego]« = *władający* (1): áby przez śmierć wyniřczył máiącego dzierzawę śmierci [robur habentem mortis]/ to ieřt diabł[a]. *BudNT Hebr* 2/14.

»mając gniew [na co]« = *rozgniewany* (1): A on młody rozrzewniony/ y máiąc święty/ ále nieobyczájn gniew ná grzech łwoy [...] nogę łobie vćiał. *SkarŻyw* 373.

»mający grzech« = *grzeszny; z przeczeniem: bezgrzeszny* [szyk 2 : 1] (3): tą yeřth gwyazda morřka [...] kwythnącza roza y grzechu nyemayącza. *PatKaz I* 9v; *WujNT* 866; *WysKaz* 19.

»mający imię, imiono« [w tym: na sobie (1)] = *nazywający się, nazywany* [szyk 3 : 2] (4 : 1): *BartBydg* 112; ktory tfirdził/ iż w bołtwye nyemáľ trzech ofob/ ále yedná tylko/ máyąca troye imyoná. *KromRozm II* o3; *CzechRozm* 49v; *Calep* 487a; *WujNT* 869.

»nie mający końca (a. skończenia)« = *wieczny, nie kończący się; infinibilis* *Calep* [szyk 6 : 6] (12): *KrowObr* 180v, 181; *BielKron* 155v; *GrzegRóżn* A3; iż dla tego duchownym kroleřtwem y Ofiárownictwem názywáľ vrząd Iezuřow/ ábyř gi wiecznym á końcá żadnego nie máiącym pokazał *CzechRozm* 181, 34v; *CzechEp* 277 [2 r.]; *Calep* 533b; *LatHar* 396; *WujNT Hebr* 7/3, Xxxxx3.

»mający kroleřtwo [nad kim]« = *panujący* (1): A niewiáľtá ktorąř widział ieřt miáľto wielkie máiące kroleřtwo [habens regnum] nád krolmi ziemřkiemi. *BudNT Apoc* 17/18.

»leże mając« = *obozujący (o wojsku)* (1): áby [...] źoľniérze w dobrách náľzych Króléwřkich léze máiąc/ z dóbr řzláchetřkich y Duchownych żywnořci nie wyćiągáľ *SarnStat* 1182.

»litořć mający« = *litujący się, odpuszczający winy* (1): Boże [...] nád grzeřznikámi litořć y miłofierďzie/ od pocźátku řwiáť/ máiący. *LatHar* 148.

»miary nie mający« = *nieumiarkowany, niepohamowany* (1): iáko bárzo łáľkáwego/ y miáry wpolitowaniu niemáiącego/ vbłagáľ [Boga] *SkarŻyw* 559.

»miary nie mający« = *nieograniczony* (1): mogłem potym przyřć ná one/ miáry y końcá nie máiące [...] niebieřkie gody twoie *LatHar* 396.

»miłosierďzie mający« = *miłosierny* (1): *LatHar* 148 cf »litořć mający«.

»miłořć miedzy sobą mający« = *kochający się [pl] wzajemnie* (1): bo řtárych cźářow byli ludzie łáľkáwřzy niź dziř/ [...] miłořć řpolná miedzy łobą więťřzą máiący. *HistRzym* 51.

»mający [jaki] mniemanie« = *sądzący o czymř w okreřłony sposóľ* (1): Secta, Sekta/ błeďliwa nauká/ ofobliwa rotá/ máyąca ofobliwe mniemánie [...] y wiařę *Mącz* 384d.

»mający moc [nad czym]« = *zarządzający czymś, władający określoną dziedziną* (3): Parcae [...], Są trzy boginie mające moc nad włzelákiemí rzeczámí *Mącz* 277d; *RejAp* 126v; *NiemObr* 107.

»mocy nie mający« = *nieprawomocny* (1): iż wżyftkié s[prawy [...]/ któreby [...] po publikáciiey iego [dekretu] [...] były czynióné/ nikczemné y nie słyfzné y żadnéy mocy niemájące czyniémy *SarnStat* 1042.

»w mocy (a. możności) [co] mający« = *władający, panujący; uprawniony do czegoś* (2): PAnie Boże [...] W świętey możności twoiey tu wżytko máiący *LubPs* hh4v; *Calep* 1092a.

»mszą mający« = *odprawiający mszę* (1): Chybabyście rozumieli grofz/ ktory Kápłanowi krzczącemu/ álbo Mfzą máiącemu dáią. *WujJud* 161v.

»mający nadzieję« [w tym: w sobie (1)] = *ufający, wierzący, że będzie dobrze lub że ktoś jest mu życzliwy; mogący wierzyć; spem habens Vulg* [szyk 3 : 2] (5): *OpecŻyw* 14; *GlabGad* M5v; *RejPos* 317; głodem przyćfńieni/ y nie máięcy żadney nádzieie o pomocy/ vmyfłili Miáfto poddác nieprzyacielowi. *Phil* D; *WujNT Eph* 2/12.

»[co] mający w nienawiści« = *nienawidzący; osus, Mącz* [szyk 1 : 1] (2): máią być obieráni w Rádę/ Ludzie dobrzy/ Nádtó máią być [...] kłámftwo y złość w nienawifci máiący *GroicPorz* b3; *Mącz* 259d.

»ostrożność mający« = *dbający, starający się* (1): gdj tym ludzie lekkie/ á żadney oftróżności około fwego zbáwienia nie máiące/ zwodzili *SkarJedn* 100.

»pierwsze miejsce mający« = *najwyżej oceniany, najwyższy* (1): Pánno [...] święta miedzy świętymi pierwfze miejsce máiąca *LatHar* 484.

»nie mający początku« = *istniejący odwiecznie; initium non habens Vulg* [szyk 6 : 3] (9): *KrowObr* 180v, 181; Bog ieden ieft nie máiąc początku áni fkończenia *BielKron* 155v; *CzechRozm* 34v; *CzechEp* 277 [2 r.]; *LatHar* 484; *WujNT Hebr* 7/3, Xxxxx3.

»podejrzenie mający« [w tym: w sobie (1)] = *podejrzewający, podejrzliwy; suspicax, suspiciosus Calep* [szyk 2 : 1] (3): *GlabGad* M7; *Suspicax* – Podizrzenie [!] wfobie zawdi máiąci. *Calep* 1038a, 1038a.

»pokój mający« = *żyjący w zgodzie; pacem habens Vulg, PolAnt* [szyk 2 : 1] (3): Zaufznik y dwuięzyczny ieft przekłety: ábowiem wiele ich zwádzi máiących pokoy. *Leop Eccli* 28/15; *BudNT Rom* 12/18; *WujNT Rom* 12/18.

»mający w (swym) poruczeniu [kogo, co]« = *zarządzający, odpowiedzialny urzędowo za coś* (2): Tutelarís, Száfarz/ máiący którą rzecz w poruczeniu. *Mącz* 467d, 319d.

»posessyją [w czym] mający« = *należący do czegoś* (1): Ták ftárym Chrześcijánom posseffyją w wierze s. y kościele Bożym máiącą cudow nie potrzebá *SkarKaz* 241a.

»mający przodek« = *górujący pod jakimś względem nad innymi; najważniejszy* [szyk 1 : 1] (2): *LubPs* M2v; in comitiis praerogativa, Syem/ pierwfzy przodek máiący/ pázedłózeńfzi [!]. *Mącz* 358b.

»przyrodzoną niemoc mająca« = *miesiączkująca* (1): Niewiáftá przyrodzoną niemoc máiąca a fplugáwienie iey. *BibRadz Lev* 15 arg.

»mając różność« = *różniący się* (1): BIdrzeniecz iefth ziele podobne łamikamieniowi/ niemáiąc różności iedno w kołmatofci *FalZioł* I 103a.

»sen mający« = *śniący, któremu się coś śni* (1): Somniosus, Qui crebris somniis vexatur – Vftawne fne máiący. *Calep* [991]b.

»smętek mający« = *smutny* (1): *TarDuch* B8v cf »boleść mający«.

»spolność [czego] mający« = *uczestniczący, wspólnie czyniący to, co jest wyrażone przydawką do dopełnienia* (1): Małżeństwo ieft [...] Męża y Niewiały Małżeńskie złączenie/ Ípolność żywota nierozdzielną máiąc. *KuczbKat* 250.

»sporę mający« = *będący w zatargach* (1): Ale w którym [*prawie*] trzećie Iákubowé/ Potomstwo zawíże było/dobrá íwé trzymáiąc/ A o nie żadney Ípórki podziśdzień niemáiąc. *ZawJeft* 13.

»sprawę na się mający« = *który musi coś załatwić* (1): Plenus negotii, Bárzo wiele Ípraw na íię máyący. *Mącz* 304c.

»mający sprawę« = *prawujący się; habens actionem* *JanStat* [szyk 1 : 1] (2): nie godzi íyie żadnemu Íprawę máiącemu/ gdy íię záczenie s ítroną/ od Sądu odchodzić *GroicPorz* i3v; *SarnStat* 628.

»mający środek [miedzy czym (a czym)]« = *pośredni, posiadający cechy wspólne z dwoma różnymi obiektami porównania* [szyk 1 : 1] (2): *FalZioł* IV 28a; *Sycomorus* [...] Rodzay drzewá miedzy figowym á miedzi Laurowym álbo bobkowym drzewem środek máyący *Mącz* 436b.

»mający [kogo] w uczciwości (a. poczciwości)« = *szanujący, otaczający dowodami czci; honorans* *PolAnt*; *observans* *Calep* [szyk 1 : 1] (2): májących íię w wczciwości/ vważę *BudBib* 1.Reg 2/30; *Calep* [717]a.

»mając udział« = *będący kimś wspólnie z kim innym; tu: sprawujący władzę* (1): Sigmunt máiąc íirwey w Stárodubiu vdział/ potym zoítawízy w X: Litewkim/ w Trokach zarzezány. *StryjKron* 462.

»mający ustryk« = *potykający się* (1): *offensator equus*, Kón máyący vftyrk. *Mącz* 261a.

»wiadomość mający« = *świadomy, wiedzący o czymś; conscitus* *Calep* (2): *Calep* 244b; Bo cóz íie zda/ áby íie mniéy zéyść mogło/ íáko mnie Szláchćicowi proftému/ [...] máłą rzeczy wiadomość máiąc/ przed tobą [...] o woynie rzecz mówić? *OrzJan* 72.

»mający [jaką] wiarę« = *wyznający jakąś religię* (1): *Mącz* 384d cf »mający mniemanie«.

»mający winę« = *który zawinił, popełnił przestępstwo* (1): ktoregom nálażł ofkárzonego o gadki zakonu ich: lecz nie máiącego żadney winy godney śmierci ábo więzienia [*nihil ... dignum morte awt vinculis habentem criminis*]. *WujNT Act* 23/29.

»wolą mający« = *chcący* (1): Spowiedz czeńtą czyniącym/ ábo czynić wolą máiącym/ náuká y przestrogá. *LatHar* 130.

»wzgląd mający« = *życzliwy, łaskawy* (1): *Observans*, Bączny/ chutliwy/ wzgląd máyący *Mącz* 389b.

»wzgląd mający [na co]« = *dotyczący czegoś, mający zastosowanie* (1): będzie bárzo dobrze/ kołaczki albo morfelle/ dáć mu wczynić/ wzgląd máiące ná przednie czeńści *Oczko* 39.

»wzruszenie na się mający« = *podlegający afektom* (1): że myśl Ípokoyna á żadnego wzrúżenia ná íię niemáiąca [*omnibus perturbationibus vacuum*]/ zítawa íię bączna. *ModrzBaz* 80v.

»mając na się wiele zabawek [= zajęć, obowiązków]« = *który musi coś zrobić* (1): że to niepodobna/ áby ktory z íámych zakonników/ żywac íto lat/ mogł wízytki [...] przeczytác. A cóz ízláchćić/ máiąc ná íię ínfzych zabawek wiele? *CzechEpPORz* **2v.

»[z kim] zachowanie mający« = *pozostający z kimś w przyjaznych stosunkach* (1): *Illiteratus nullorum hominum homo*, S níkim dobrze/ s níkim żadnego záchowánia niemájący. *Mącz* 253a.

»mając zachowanie [ku komu] dobre« = *życzliwy, dobrze traktujący* (1): Legat Papielki wczynił rzecz [...] zalecając Cefarzã w obyczãie cnotliwe/ [...] máiąc záchowãnie ku kãzdemu dobremu dobre *BielKron* 207v.

»mający zwierzchność« = *władający, panujący* [szyk 1 : 1] (2): iãko pan máiący nád infzymi zwierzchność/ infzy^m toż czynic rofkázował *CzechEp* 333; *WujNT Eph* 2/2.

»zwyczaj mający« = *przyzwyczajony* (1): A wízãkoż [krwie puszczenie] zálye bárzo iest niegdy potrzebno zwyczaj máiącym. *SienLek* 32v.

»żywot mający« = *żyjący, żywy* (1): Animans – Zwierzę, albo rzecz nieiakã ziwot máiącã. *Calep* 71b.

18. W specjalnych konstrukcjach składniowych (4) :

a. Z zaimkiem względnym: który może coś zrobić, gdyż istnieje to, co jest do tego potrzebne (3) :

cum inf (2): Ociosus a metu, Nie máyãcy fie czego bać. Ociosus ab animo, Nie máyãcy fie ócz ftárãć. *Mącz* 259a.

cum con (1): ktore [bractwo] cudzoziemce pielgrzymy/ błãkájące fię po vlicách/ nie máiące gdzieby głowę fwą fkłónili/ do domow fwych [...] zãbierãią *ReszHoz* 119.

b. Z imiesłowem biernym; w znaczeniu biernym:

któs mu coś zrobił (1): Ten Noe [...] był ísprãwiedliwy człek y wcnocie dofkonãły/ máiąc z przodkow bogoboyność podãną. *SkarŻyw* 269.

**** Bez wystarczającego kontekstu (3) :** Compos, Władny/ Máyãcy. *Mącz* 62c; Lactis abundans, Máyãci dofić mlekã. *Mącz* 502c, 62c.

II. W funkcji gramatycznej [cum inf] (6) :

1. Zastępuje tryb rozkazujący z odcieniem 'powinien' (2) : gdyż to fã wyfokie rzeczy Bolkie/ v mãdrych tedy w táiemnicy máiąc być/ á wiedzieć kogo ich wczýć *BielKron* 46v; Verendus, Máyãcy być bany/ włytdány. *Mącz* 484d.

2. Wyraża czynność przyszlã (4) : Vetaturus [...], Máyãcy zãkázãć. *Mącz* 491a; *BudNT Ioann* 17/20.

a. O czynności planowanej (2) : prosił mię/ (ábym) tego młodziẽncã dowiodł do ciebie/ máiącego nieco mowić tobie [*habentem aliquid loqui*]. *BudNT Act* 23/18; *ModrzBaz* 104v.

Cf **MIEĆ**